

ESTUDI DEL MERCAT LABORAL AL 2023 A LES ILLES BALEARS

Febrer 2024

Índex

Introducció	3
Atur	3
Contractació	10
Afiliació a la SS	14
Assalariats	19
Conclusions	20
Propostes sindicals	21

Introducció

El context econòmic que vivim és complex i canviant. Sembla que una vegada superada la crisi sanitària de la COVID ens hem ficat de ple en una crisi inflacionària que fa augmentar el preu dels productes de primera necessitat. Però dins aquest escenari, podem afirmar que el mercat del treball a les Illes Balears gaudeix de bona salut, l'atur està en mínims i les afiliacions a la seguretat social van en augment fruit de l'allargament de la temporada turística i de les bones dades d'ocupació hotelera que hem tingut aquests dos darrers anys.

Aquest estudi pretén analitzar el mercat de treball, i les seves variables, a les Illes Balears durant l'any 2023 tot comparant-lo amb les dades de l'any 2022 i del 2019, any anterior a la crisi de la COVID-19 i en el qual l'economia de les nostres Illes funcionava a ple rendiment. Es pretén fer una diferenciació per illes en tots aquells aspectes en els que es tinguin les dades necessàries i suficients per tal d'analitzar les distintes realitats que poden existir.

Per altra banda, l'estudi ens permet corroborar algunes de les conseqüències de la reforma laboral, com per exemple l'augment i l'estabilització de la contractació indefinida i la disminució de l'atur en temporada baixa.

Aquest anàlisi ens ha de permetre identificar les forteses i febleses del nostre mercat de treball per tal de fer propostes de millora dirigides a la classe treballadora de les Illes Balears. L'objectiu final és reduir les desigualtats existents i afavorir el desenvolupament d'un projecte de vida digne per a les persones treballadores a la nostra terra.

Atur

Si estudiem les dades de persones en atur de les Illes Balears observem que segueixen un mateix patró. El mes de març el nombre de persones aturades comença a baixar fins trobar el seu mínim als mesos de juny i juliol. A partir de l'any 2022, s'observa una dinàmica distinta i no es produeix una pujada accentuada a partir de setembre com si succeeix al 2019. Aquest fenomen es repeteix a totes les illes.

Persones aturades Illes Balears

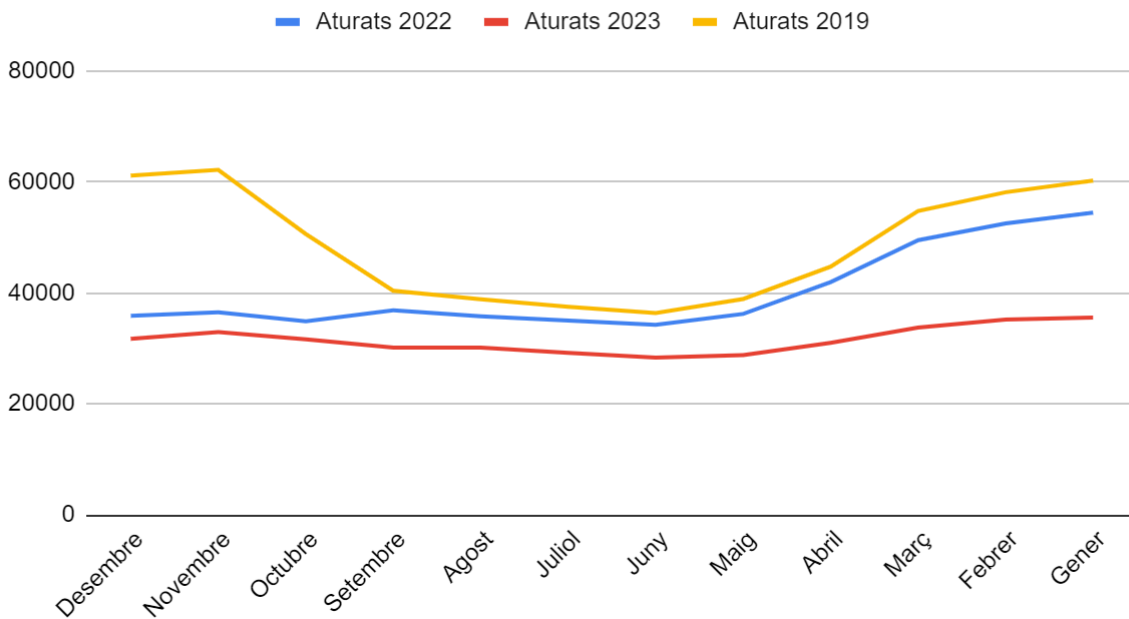

Fig1. Elaboració pròpia. Ibestat.

Les dades de Mallorca són gairebé idèntiques al de les Balears, donat l'important pes poblacional que es concentra en aquesta illa.

Persones aturades Mallorca

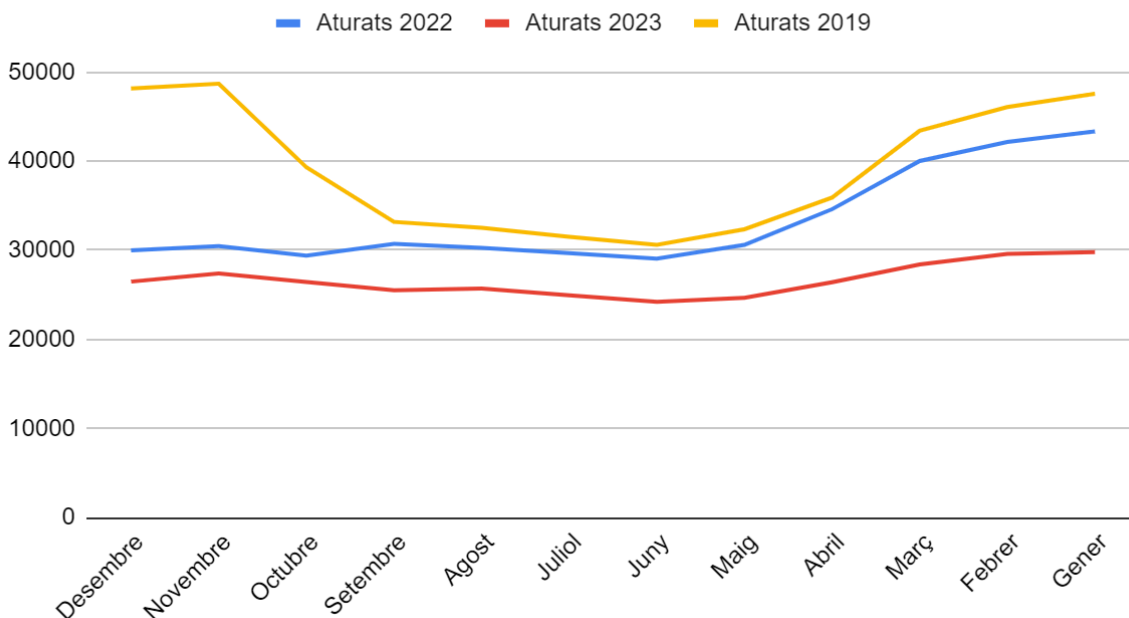

Fig 2.Elaboració pròpia. Ibestat

Persones aturades Menorca

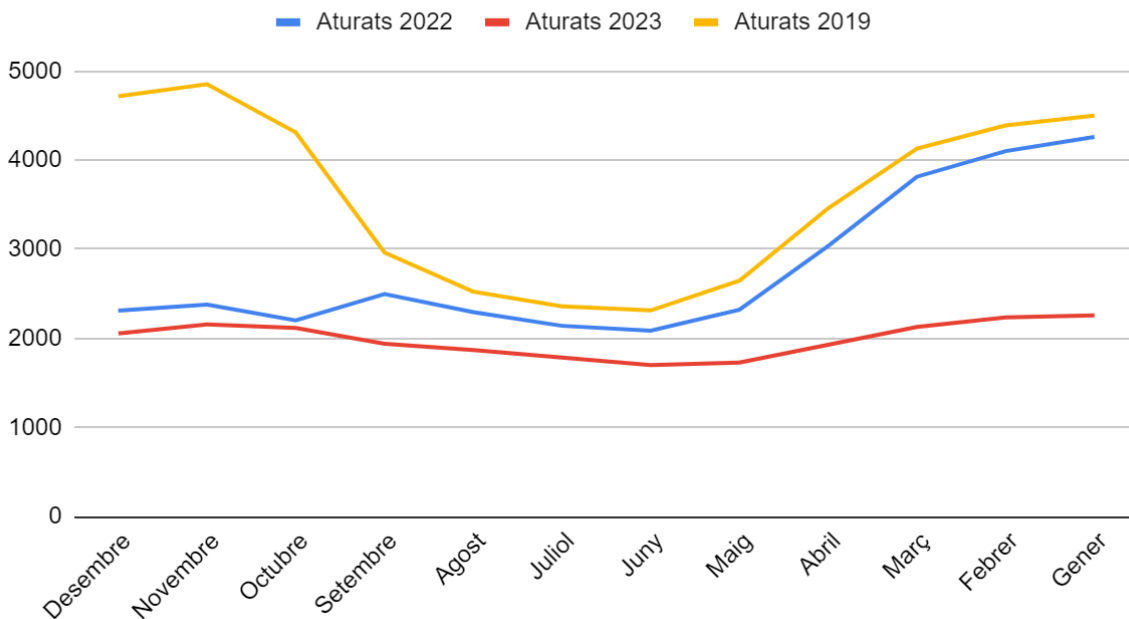

Fig3. Elaboració pròpia. Ibestat.

En canvi, a Menorca es produeix un augment en el nombre de persones aturades el mes d'octubre que llavors es recupera al desembre. Això demostra que el mercat laboral depèn fortament de la temporada turística.

Per altra banda, a les Pitiüses, aquest ascens es produeix a partir del mes de setembre, donat que la seva temporada és més curta.

Tot i això, és destacable que les xifres són més positives que les de l'any 22, en el que es percep que l'augment és més significatiu i en ambdós casos es produeix al mes de setembre.

Persones aturades Eivissa i Formentera

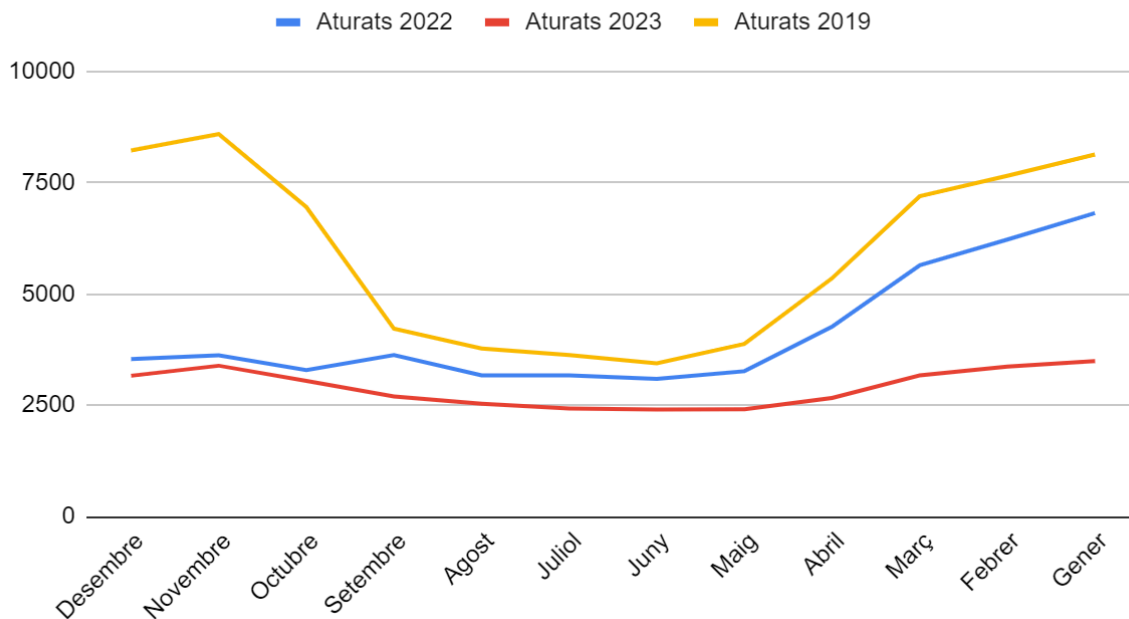

Fig 4. Elaboració pròpia. Ibestat

A més, cada any l'atur és menor. Si comparem el nombre mig de persones aturades als mesos de gener a desembre a les Illes Balears, observem que entre 2022 i 2023 hi ha una reducció de -8775 persones aturades. Amb aquestes xifres podem dir que l'activitat econòmica de les Illes Balears està creixent. S'observa però que les dones continuen patint més l'atur que els homes i, en termes relatius, la reducció de la desocupació dels darrers s'ha reduït 1,79 punts menys.

Atur mig Illes Balears							
Gen-Des	2023	2022	2019	Variació 2023-2022	Variació 2023-2019	% variació 23-22	% variació 23-19
Homes	13204	17104	21561	-3900	-8358	-22,80%	-38,76%
Dones	18326	23201	27078	-4875	-8753	-21,01%	-32,32%
Total	31529	40304	48640	-8775	-17110	-21,77%	-35,18%

Fig 5. Elaboració pròpia. Ibestat.

Atur mig Mallorca							
Gen-Des	2023	2022	2019	Variació 2023-2022	Variació 2023-2019	% variació 23-22	% variació 22-19
Homes	11160	14128	17615	-2967	-6455	-21,00%	-36,64%
Dones	15480	19246	21507	-3767	-6028	-19,57%	-28,03%
Total	26640	33374	39122	-6734	-12482	-20,18%	-31,91%

Fig 6. Elaboració pròpia. Ibestat.

Atur mig a Menorca							
Gen-Des	2023	2022	2019	Variació 2023-2022	Variació 2023-2019	% variació 23-22	% variació 22-19
Homes	748	1096	1500	-348	-752	-31,74%	-50,13%
Dones	1244	1692	2099	-447	-854	-26,45%	-40,70%
Total	1993	2788	3599	-795	-1606	-28,53%	-44,63%

Fig 7. Elaboració pròpia. Ibestat.

Atur mig a les Illes Pitiüses							
Gen-Des	2023	2022	2019	Variació 2023-2022	Variació 2023-2019	% variació 23-22	% variació 22-19
Homes	1295	1904	2855	-610	-1560	-32,01%	-54,64%
Dones	1602	2238	3063	-637	-1462	-28,44%	-47,72%
Total	2897	4143	5918	-1246	-3022	-30,08%	-51,06%

Fig 8. Elaboració pròpia. Ibestat.

On més es redueix l'atur és a les Pitiüses. A més, si ho comparem amb la variació interanual del nombre de persones ocupades durant la temporada turística, la dada és encara millor (reducció del 39,62%).

Taxa d'atur anual

La taxa d'atur anual, al 2023 es situa al 10,43% a les Illes Balears, un poc per sota de la de l'any anterior i molt per sota de les dades del 2019.

	Homes	Dones	Total
2023	10,07	10,83	10,43
2022	9,88	12,05	10,9
2019	10,29	13,41	11,74

Fig 9. Elaboració pròpia. Ibestat.

A més, la taxa d'atur femení ha baixat i la de l'atur masculí ha pujat. Amb això podem afirmar que, tot i que encara tenim més dones que homes aturats, la tendència sembla apuntar que caminem cap a la igualtat en aquest aspecte.

Taxa d'atur anual per sexes

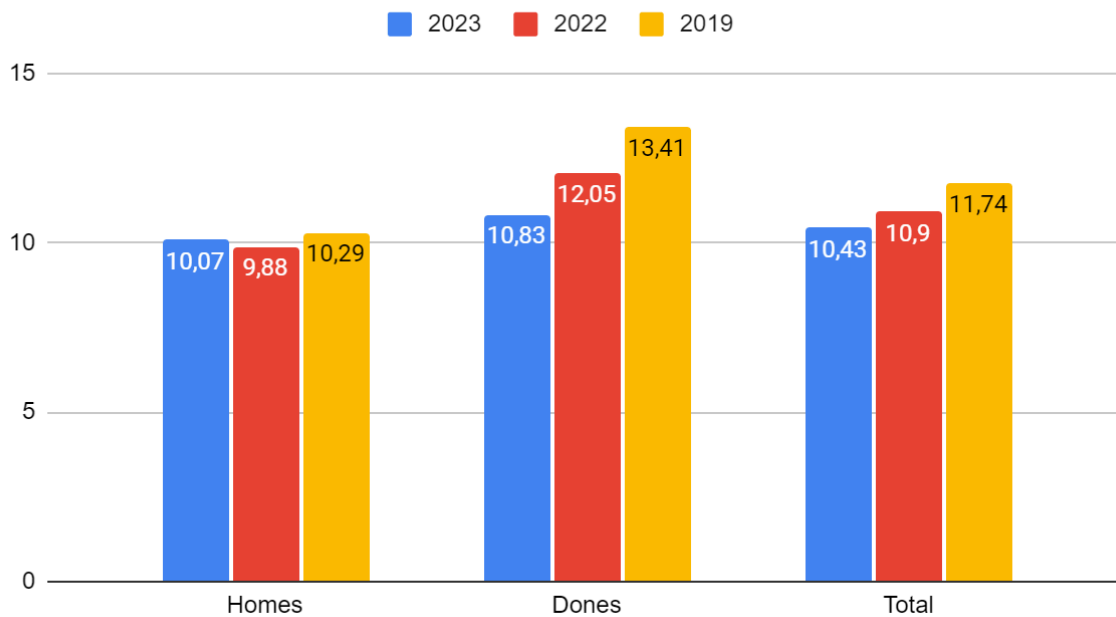

Fig10. Elaboració pròpia. Ibestat.

Taxa d'atur per edats

El tram en el que, tot i haver una taxa més elevada d'atur, la reducció és major és la de 16 a 24 anys ja que es percep un descens de -3,56 punts i en la que més s'incrementa és en la de 25 a 34 anys amb un augment de +0,81 punts.

	Totes les edats	De 16 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	55 i més anys
2023	10,43	19,67	13,67	9,21	7,12	9,89
2022	10,9	23,23	12,86	8,68	9,52	9,46
2019	11,74	29,18	13,09	9,64	9,48	9,48

Fig11. Elaboració pròpia. Ibestat.

Si comparem les dades amb les de 2019, la taxa d'atur de 16 a 24 anys ha disminuït encara més (9,51 punts). Això vol dir que sobretot baixa l'atur dels més joves.

Taxa d'atur per edats

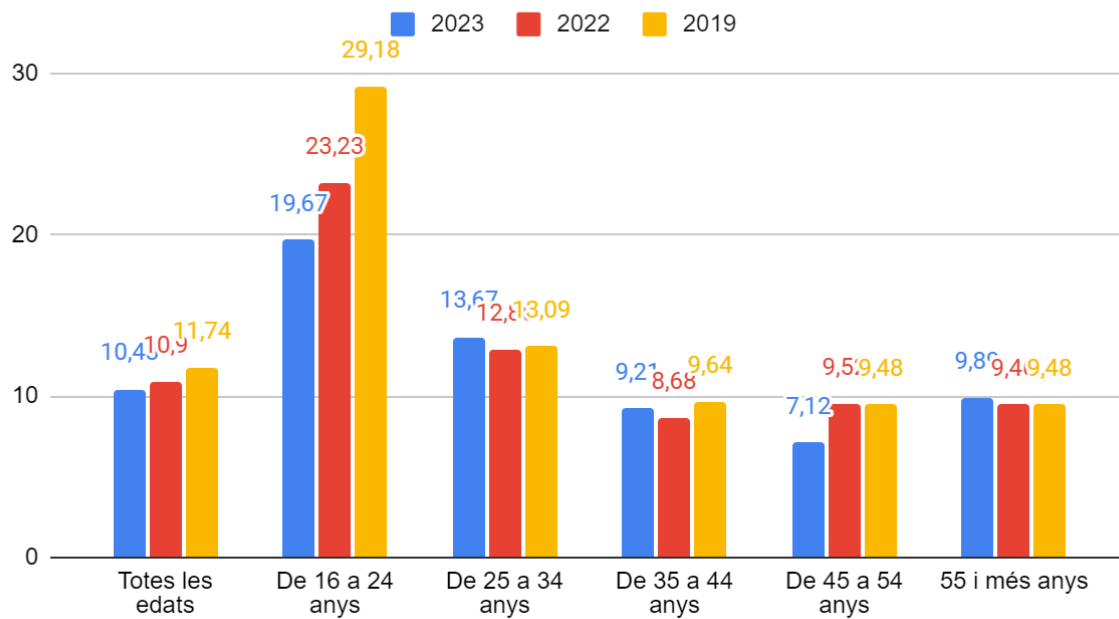

Fig12. Elaboració pròpia. Ibestat.

Atur de llarga durada

L'atur de llarga durada ha caigut en totes les illes amb respecte de l'any 2022 i el 2019. On es detecta un descens més important és a la illa de Menorca.

Variació de l'atur de llarga durada

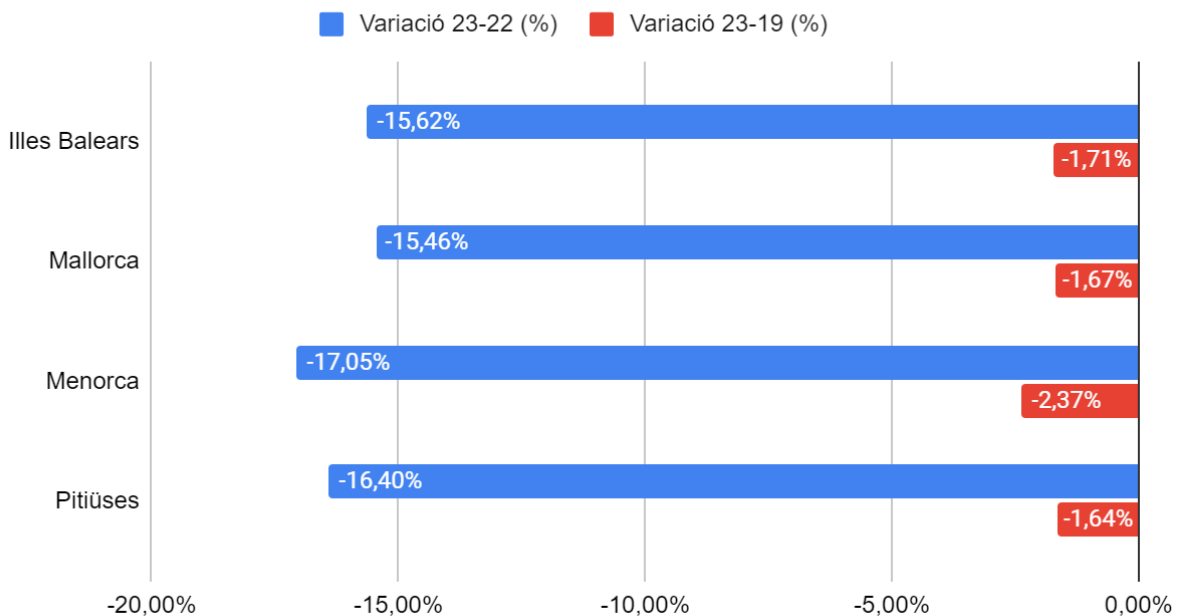

Fig 13. Elaboració pròpia. Ibestat.

Contractació

Tot i que les dades mostren que a l'any 2023 s'han realitzat -62.325 contractes menys que en 2022, el que suposa un descens del 13,60%, s'ha d'analitzar el tipus de contracte predominant durant el 2023, any en el que hem tingut una temporada turística excepcional. A més, també es pot observar que la diferència del descens de contractació en termes relatius entre homes i dones és similar. Tot i això, la contractació dels homes ha baixat 0,68% més que la de les dones.

Contractes Illes Balears							
Gener-Des	2023	2022	2019	Variació 2023-2022	Variació 2023-2019	% variació 23-22	% variació 22-19
Homes	212.940	247.346	283.602	-34.406	-70.662	-13,91%	-24,92%
Dones	183.170	211.089	236.464	-27.919	-53.294	-13,23%	-22,54%
Total	396.110	458.435	520.066	-62.325	-123.956	-13,60%	-23,83%

Fig 14. Elaboració pròpia. Ibestat.

A l'anàlisi de dades per illes es demostra que a Mallorca és on s'ha produït un major descens de la contractació i, en canvi, a les Pitiüses és on aquesta disminució ha estat menor.

Contractes Mallorca							
Gener-Des	2023	2022	2019	Variació 2023-2022	Variació 2023-2019	% variació 23-22	% variació 22-19
Homes	156.532	183.257	212.652	-26.725	-56.120	-14,58%	-26,39%
Dones	139.845	162.162	180.947	-22.317	-41.102	-13,76%	-22,71%
Total	296.377	345.419	393.599	-49.042	-97.222	-14,20%	-24,70%

Fig 15. Elaboració pròpia. Ibestat.

Contractes Menorca							
Gener-Des	2023	2022	2019	Variació 2023-2022	Variació 2023-2019	% variació 23-22	% variació 22-19
Homes	15.362	17.555	18.213	-2.193	-2.851	-12,49%	-15,65%
Dones	13.846	16.071	16.092	-2.225	-2.246	-13,84%	-13,96%
Total	29.208	33.626	34.305	-4.418	-5.097	-13,14%	-14,86%

Fig 16. Elaboració pròpia. Ibestat.

Contractes Illes Pitiüses							
Gener-Des	2023	2022	2019	Variació 2023-2022	Variació 2023-2019	% variació 23-22	% variació 22-19
Homes	41.046	45.614	52.737	-4.568	-11.691	-10,01%	-22,17%
Dones	29.479	32.856	39.425	-3.377	-9.946	-10,28%	-25,23%
Total	70.525	78.470	92.162	-7.945	-21.637	-10,12%	-23,48%

Fig 17. Elaboració pròpia. Ibestat.

Contractes 2023

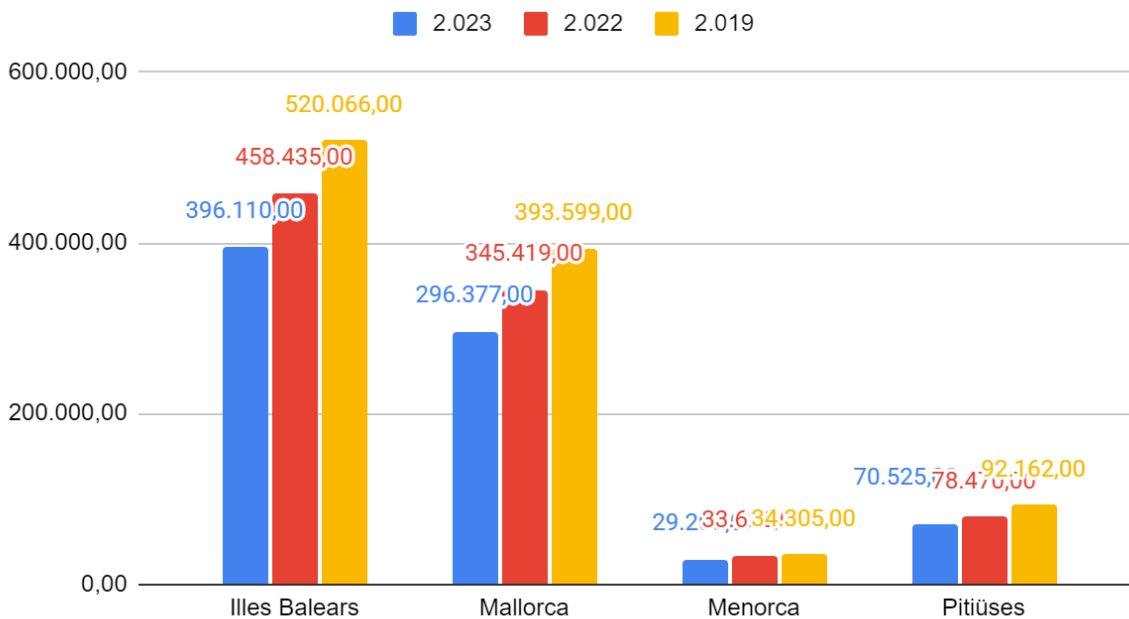

Fig 18. Elaboració pròpia. Ibestat.

Amb les xifres veiem que al 2023 el 70,55% de les contractacions fetes a les Illes Balears, han estat indefinides. Aquest percentatge és signitivament inferior a les Pitiüses tot i que si s'analitzen únicament les dades de temporada turística, a Eivissa i Formentera, puja fins al 85,49%. Les dades de Mallorca són similars a les de les Balears i les de Menorca, lleugerament més positives.

El nombre de contractes indefinits ha millorat respecte del que havíem tingut al 2022, que ja eren molt superiors a les que es feien al 2019. En conseqüència, la contractació indefinida es continua incrementant.

Percentatge de contractes indefinits Illes Balears			
Gen-Des	2023	2022	2019
Homes	74,14%	66,90%	16,37%
Dones	66,37%	62,11%	16,50%
Total	70,55%	64,70%	16,43%

Fig 19. Elaboració pròpia. Ibestat.

Percentatge de contractes indefinits									
Mallorca			Menorca			Illes Pitiüses			
Gen-Des	2023	2022	2019	2023	2022	2019	2023	2022	2019
Homes	70,50%	63,71%	15,81%	78,32%	74,98%	14,79%	59,10%	53,69%	12,73%
Dones	62,59%	58,21%	15,73%	79,87%	68,81%	13,75%	53,00%	50,53%	13,54%
Total	66,77%	61,13%	15,77%	74,30%	72,03%	14,30%	56,45%	52,32%	13,08%

Fig 20. Elaboració pròpia. Ibestat.

Contractació indefinida desagregada per sexes

Analitzant els gràfics es demostra que el percentatge de contractes indefinits de les dones és encara inferior al dels homes. Aquesta tendència es repeteix a totes les illes.

Contractació indefinida a les Illes Balears

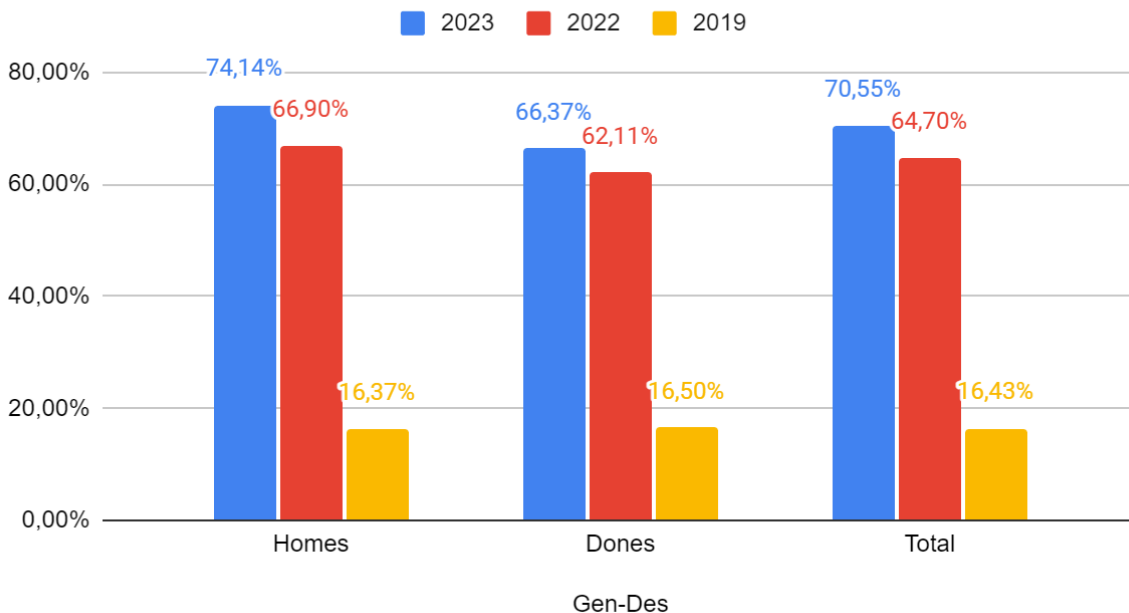

Fig 21. Elaboració pròpia. Ibestat.

Veiem els gràfics desagregats per illes.

Contractació indefinida a Mallorca

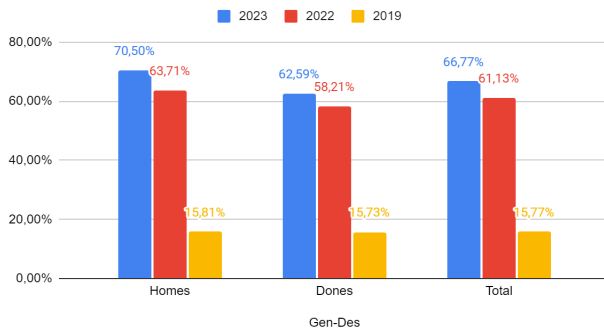

Fig 22. Elaboració pròpia. Ibestat.

Contractació indefinida a Menorca

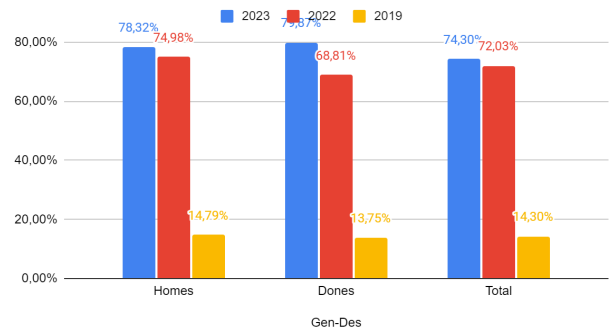

Fig 23. Elaboració pròpia. Ibestat.

Contractació indefinida a les Pitiüses

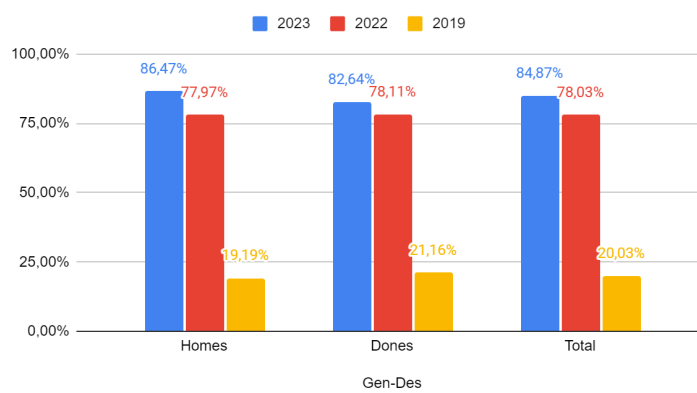

Fig 24. Elaboració pròpia. Ibestat.

Afiliació a la SS

Si comparem l’afiliació a la Seguretat Social mes a mes entre el 2023 amb els dels 2022 i els del 2019 observem que augmenta en tots els casos. Això vol dir que hi ha més gent treballant a les nostres illes.

Afiliació a la SS Illes Balears

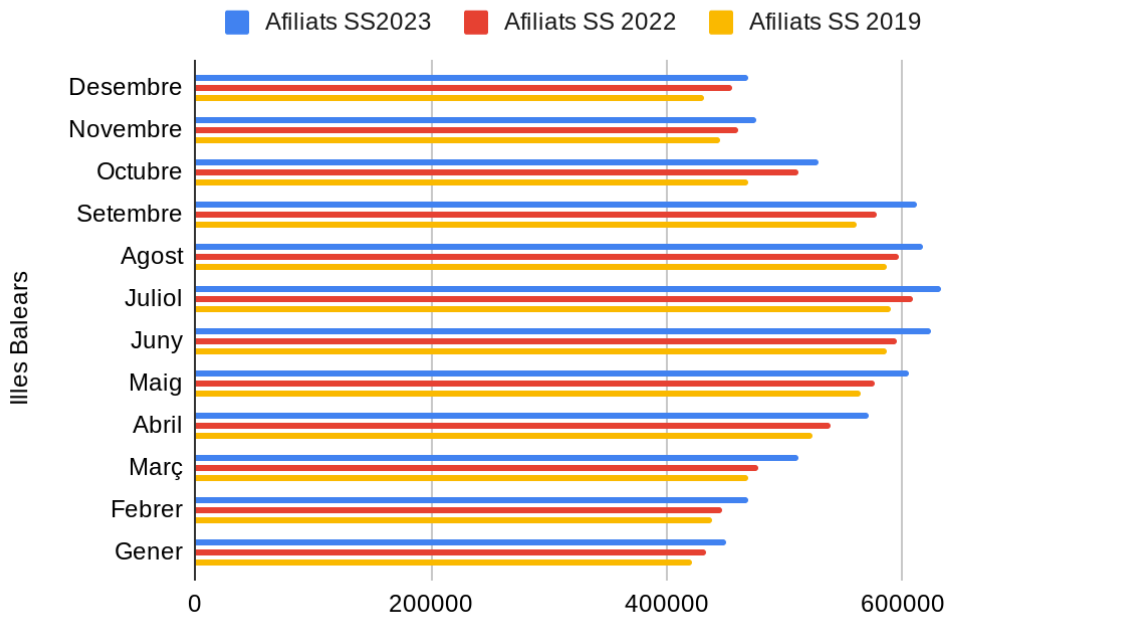

Fig 25. Elaboració propia. Ibestat.

Les xifres de Mallorca segueixen la mateixa tendència que a les Balears amb un augment en mitja de 18.333 persones més afiliades respecte al 2022, i 29.146 si ho comparem amb el 2019.

Afiliació a la SS Mallorca

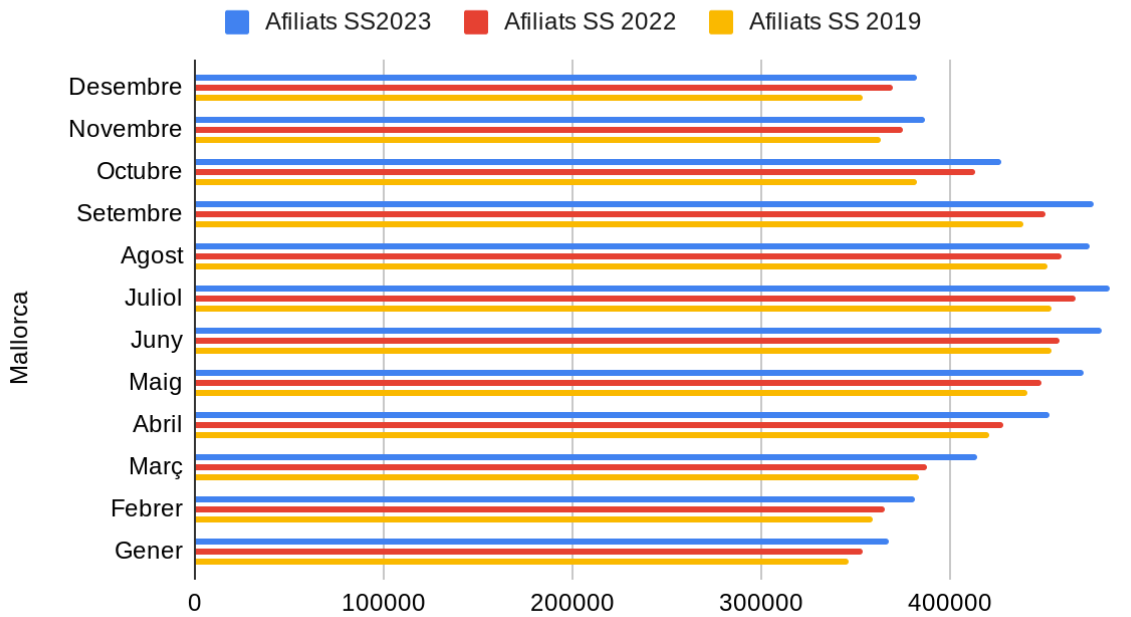

Fig 26. Elaboració propia. Ibestat.

Quant a les dades de Menorca, es pot destacar que s'ha produït un ascens mig anual de 1.175 persones més afiliades respecte al 2022, i 2.715 si ho comparem amb el 2019.

Afiliació a la SS a Menorca

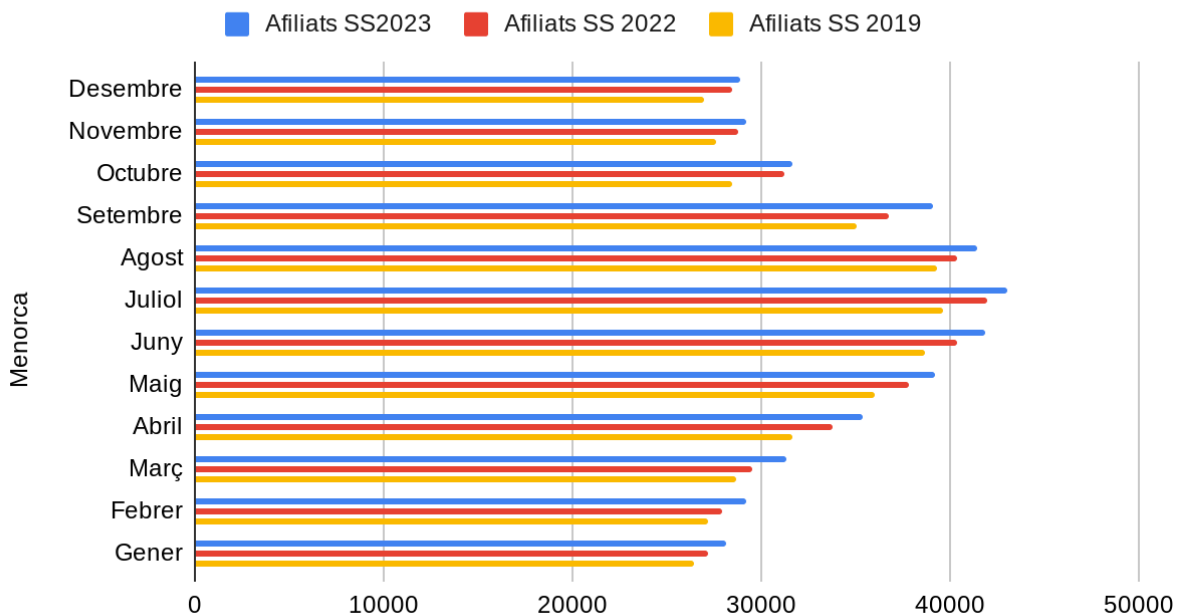

Fig 27. Elaboració propia. Ibestat.

A les Illes Pitiüses es produeix el mateix fenomen que a les altres illes. Es produeix un augment mes a mes i en mitja anual que arriba a 3.808 persones més afiliades a la SS, si ho comparem amb l'any 2022.

Afiliació a la SS a Pitiüses

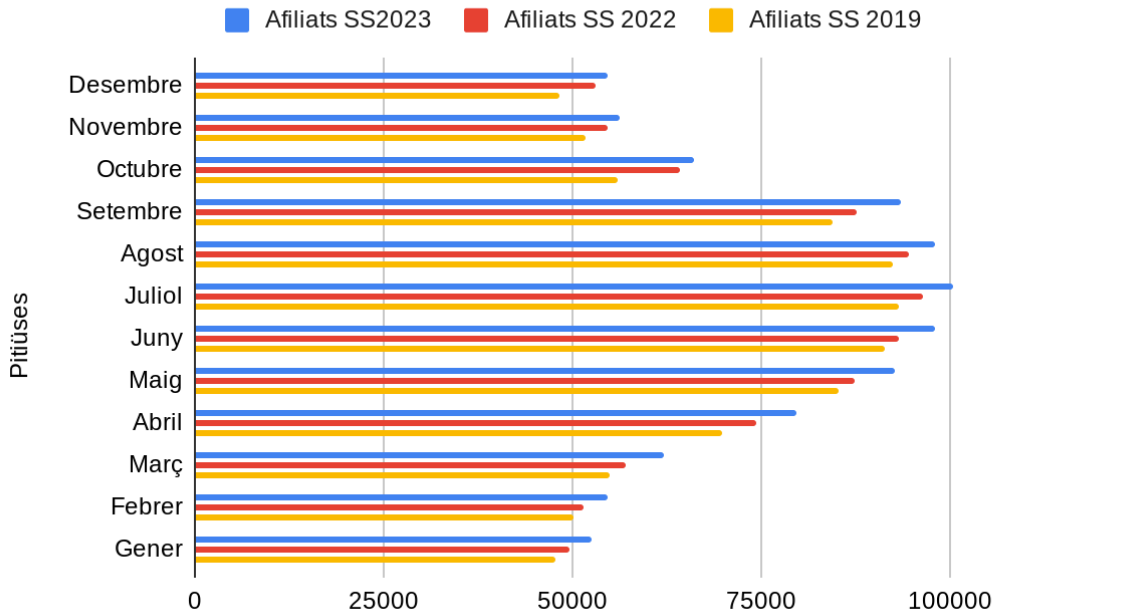

Fig 28. Elaboració propia. Ibestat.

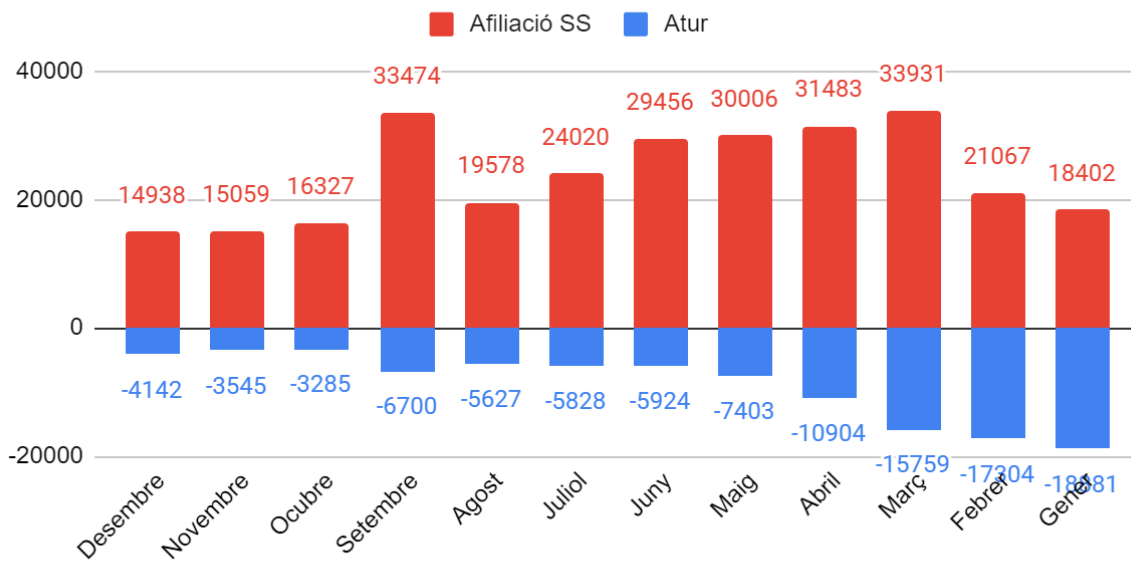
Afiliació a la SS i atur

Per altra banda, també s'observa que el creixement de les afiliacions a la Seguretat Social ve acompanyat d'una disminució de l'atur. En conseqüència, podem concloure que, des del punt de vista de mercat de treball, l'estat de l'economia de les Illes Balears és positiu i que tenim més persones treballant.

Les tendències a totes les illes són gairebé idèntiques i per tant l'anàlisi és vàlid per a totes elles.

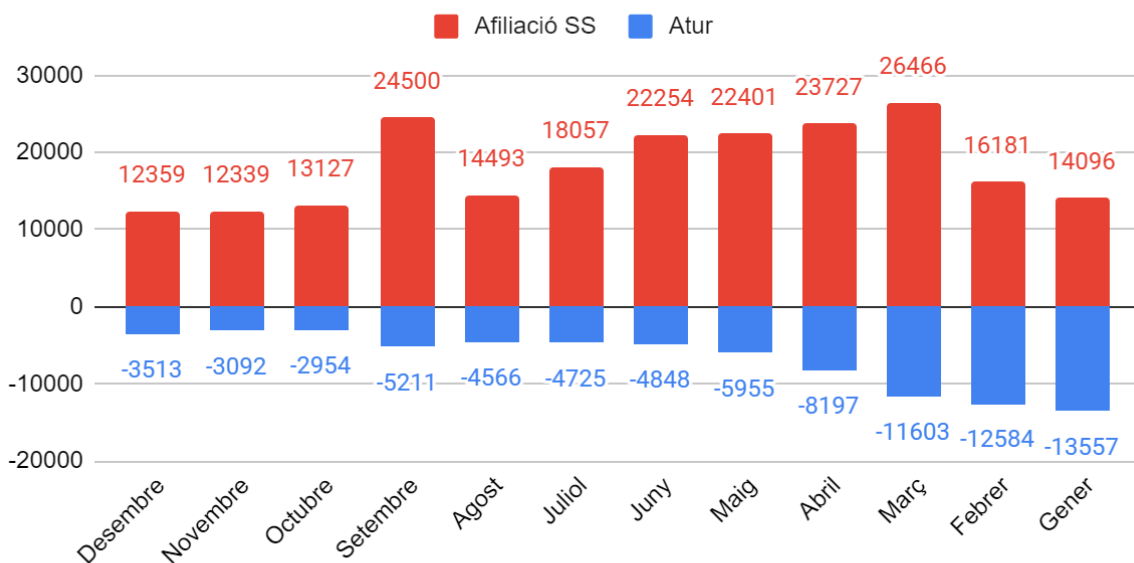
Variació d'afiliació a la SS i de l'atur a les Illes Balears

Variació interanual del nombre d'afiliacions a la SS i de persones aturades 22-23

Fig 29. Elaboració pròpia. Ibestat.

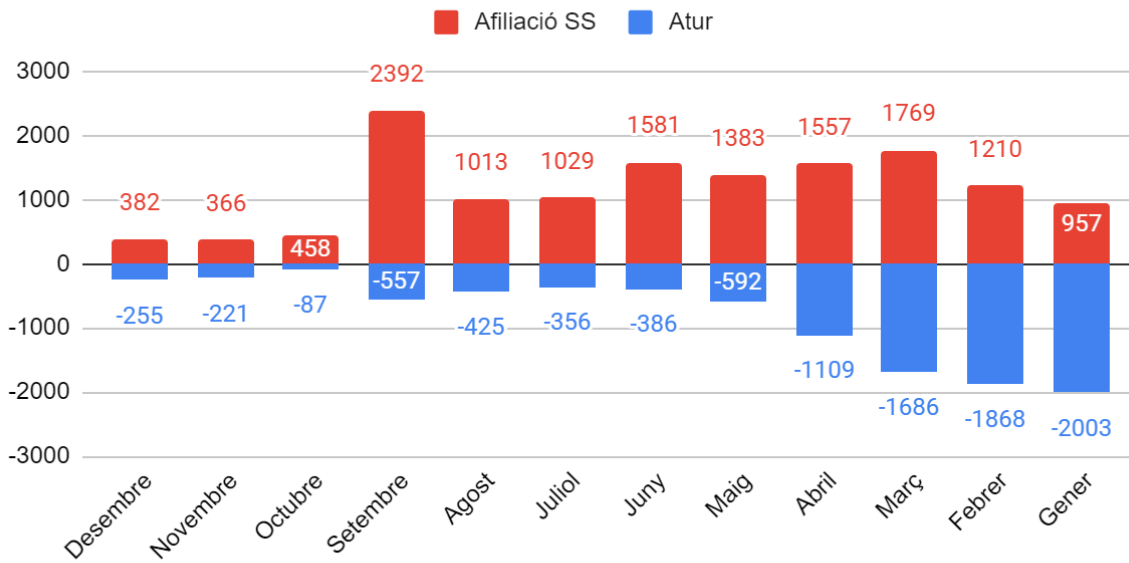
Atur i Afiliació SS Mallorca

Comparativa variació interanual atur i afiliació Mallorca 2022 i 2023

Fig 30. Elaboració pròpia. Ibestat.

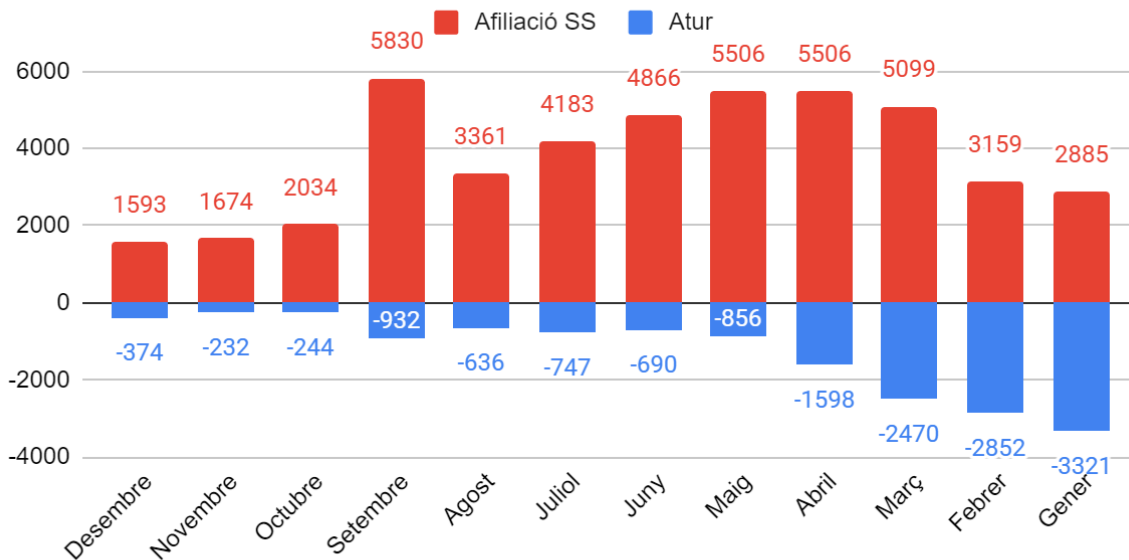
Atur i Afiliació SS Menorca

Comparativa variació interanual atur i afiliació Menorca 2022 i 2023

Fig 31. Elaboració pròpia. Ibestat.

Variació d'afiliació a la SS de l'atur a les Pitiüses

Variació interanual del nombre d'afiliacions a la SS i de persones aturades 22-23

Fig 32. Elaboració pròpia. Ibestat.

Assalariats

La mitjana de població assalariada, creix en 14.600 persones si ho comparem amb el 2022 i en 11.500 si ho comparem amb el 2019.

En relació al 2022 creix la població que treballa a temps complet en 11.300 persones (+5,38%) i la que treballa a temps parcial en 3.300 (+11,96%). En termes relatius, augmenta més la jornada parcial que la completa.

	Temps complet			Temps parcial			Totals		
	2023	2022	2019	2023	2022	2019	2023	2022	2019
Homes	123200	106400	118800	8400	8200	7900	131600	114800	126700
Dones	98200	103700	89500	22500	19400	24600	120700	126200	114100
Total	221400	210100	208300	30900	27600	32500	252300	241000	240800

Fig 33. Elaboració pròpia. Ibestat. Dades EPA.

Comparativa interanual del tipus de jornada

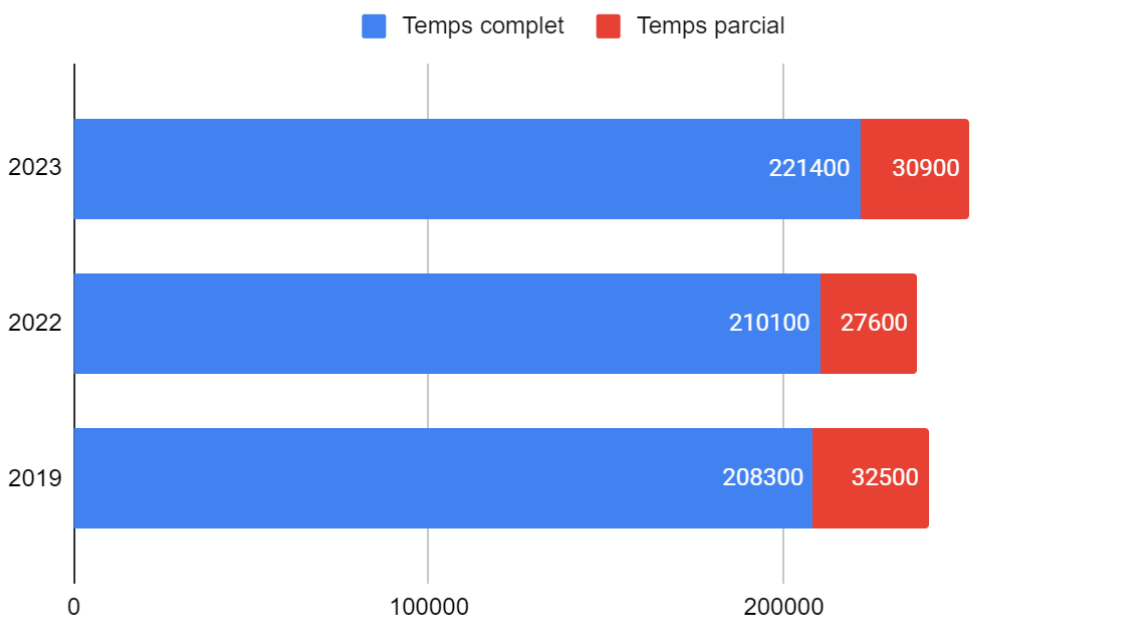

Fig 34. Elaboració pròpia. Ibestat. Dades EPA.

L'anàlisi reflecteix que la jornada parcial al 2023 és més predominant en el cas de les dones que en el dels homes. Si les jornades parcials femenines suposen un 18,64% de les totals, en el cas dels homes, només suposen un 6,38% de les jornades totals.

Tipus de jornada 2023

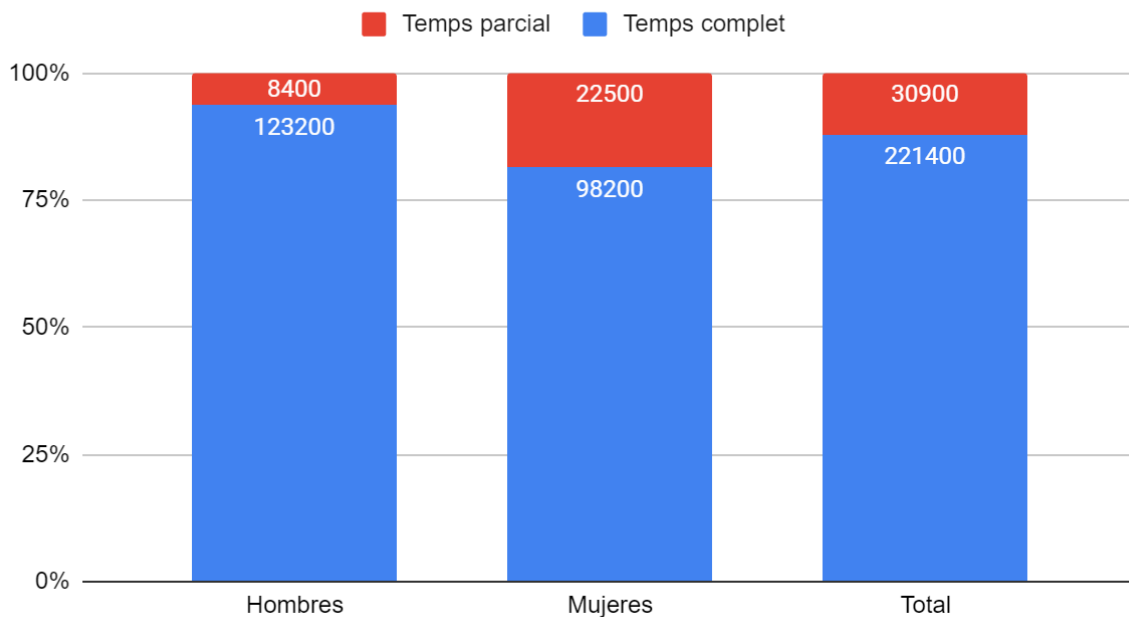

Fig 35. Elaboració pròpia. Ibestat. Dades EPA.

En quant al tipus de jornada no es pot fer l'anàlisi desagregat per illes per no disposar de les dades necessàries per fer-ho.

Conclusions

L'anàlisi de les dades objectives demostren el bon estat del mercat de treball a les Illes Balears que segueix la tendència de l'any anterior. El nombre de persones aturades ha disminuït tots els mesos si ho comparem amb els mateixos mesos del 2022. A més, s'observa un efecte de reducció de les persones desocupades durant els mesos de temporada baixa, el que sens dubte repercuteix en l'estabilitat i seguretat econòmica als treballadors i treballadores.

La taxa d'atur dels joves de 16 a 24 és la que es redueix amb més força el que podria ser un símptoma d'augment de contractació de personal sense qualificació.

A l'atur de llarga durada es produeix una gran milloria si la comparem amb l'any 2022 però més tímida respecte del 2019. Aquest fet reflecteix el mercat laboral està completament recuperat de l'època de la COVID.

Per altra banda, l'augment de la contractació indefinida, sense cap dubte, una de les conseqüències més positives de la Reforma Laboral, i els seus efectes es plasmen amb netedat en les dades que presentem. Del seu anàlisi per illes es pot afirmar que l'ascens de la contractació indefinida és més tímida a les Illes Pitiüses, el que reflecteix la precarietat que suposa una economia basada en el turisme de temporada.

L'augment continuat del nombre d'afiliats a la Seguretat Social, si ho comparem amb els anys anteriors, evidencia que tenim més persones treballant a les nostres illes. Tot i això, a les xifres es manifesta l'efecte de temporada turística que és més accentuat a les Illes Pitiüses degut a que la seva temporada és més curta, ja que la seva activitat està molt concentrada en el turisme d'oci nocturn i el sol i platja.

S'ha de ressaltar que les desigualtats de gènere encara no s'han superat i tenim que la taxa d'atur femení és superior al masculí, les dones signen menys contractes, pateixen més temporalitat i tenen més jornades parcials que els homes.

Propostes sindicals

Estem immersos en una època en que les bones xifres del mercat de treball venen derivades de la inèrcia positiva de l'economia. Aquesta tendència és fruit de l'expansió del turisme, de la consolidació de les mesures adoptades al diàleg social, com són el pla d'ocupació i les polítiques actives d'ocupació i dels efectes que es continuen observant de la Reforma Laboral.

Aquest bon moment ha generat més llocs de feina i aquests són més estables, gràcies a la contractació indefinida, però les condicions de vida de les persones treballadores de les Illes Balears i la qualitat de les seves ocupacions han de millorar.

Les persones treballadores necessitem ocupacions de qualitat amb salaris suficients per afrontar les despeses dels productes de primera necessitat com són l'habitatge i els aliments. Existeixen vertaderes dificultats per arribar a final de mes de forma digna al mateix temps que s'està implantant la figura de la persona treballadora pobre. Per tant, la millora de la qualitat de les ocupacions passa per abordar temes com el salari, el temps de treball, la conciliació, la prevenció i evitar que l'acomiadament sigui la primera opció d'ajustament de les empreses per afrontar les crisis de transformació que vivim. Tot això dins la negociació col·lectiva i el diàleg social.

És urgent que els agents implicats aprofitin aquest cicle de la bonança econòmica, de xifres rècord en ocupació turística i de bones dades del mercat laboral per traduir-lo en benestar dels treballadors i treballadores i en la possibilitat de tenir unes condicions de vida dignes.

Inevitablement s'ha d'afrontar la millora de l'activitat econòmica amb una mirada posada en el medi ambient, la sostenibilitat social i territorial. En aquest context, s'hauria d'impulsar el pla d'ocupació actual i reprendre les seves mesures d'avaluació a fi de redissenyar propostes, si es demostra necessari. Les polítiques actives per a l'ocupació han de ser un pilar fonamental que acompanyi a la classe treballadora a encarar les transicions que es pateixen al món del treball.

Per altra banda, les càrregues han de deixar de ser exagerades i nocives per a la salut de les persones treballadores. S'han de regular i controlar per tal d'evitar malalties

professionals, baixes per incapacitat temporal i fomentar una vida saludable pel conjunt de la classe treballadora.

També cal seguir treballant per fer el nostre mercat laboral més inclusiu, on el col·lectiu femení gaudeixi de les mateixes oportunitat per accedir a un lloc de feina de qualitat. No podem permetre que pel fet de ser dona, les treballadores es vegin condemnades a patir condicions de treball pitjors. No oblidem que el treball digne és un dret que no pot ser vulnerat per qüestions de gènere.

Finalment, cal abordar amb polítiques valentes i útils el greu problema de l'habitatge que patim a les Illes Balears i que condiciona fortament el mercat laboral, la implementació de les plantilles i la càrregues de feina dels professionals.

En la conjuntura que es dibuixa, no ens podem deixar enlluernar per les dades i hem de treballar per a que hi hagi una transferència real de les bones xifres macroeconòmiques cap a les condicions de vida de les persones treballadores.